

ación de Editores Independientes de Chile, vymyslela slovo bibliodiversidad (bibliodiversity).

„Aktuální finanční orientace ve světě vydávání knih – ve kterém velké korporace bez jakýchkoli vazeb na nakladatelskou činnost skupují nakladatelství a prosazují vysokou produktivitu – vede ke ztrátě redakční nezávislosti (International Alliance of Independent Publishers, 2007, s. 1).“

Françoise Benhamou v projevu na zasedání Mezinárodního sdružení nezávislých nakladatelů zase řekla:

„V biodiverzitě se rozmanitost velmi jednoduše týká počtu druhů; ve světě knih jde o počet titulů. Přesto zjevně nestačí zůstat jen u něj. K tomuto bodu se vrátím později. Druhým faktorem, na který koncept biodiverzity upozorňuje, je rovnováha, rovnováha mezi druhy. Podiváme-li se, co to v biodiverzitě znamená, vidíme velice jednoduchou myšlenku, že máte-li několik druhů, z nichž některé jsou přítomny v hojném počtu, zatímco jiné velmi vzácné, je pravděpodobné, že početné druhy budou požírat ostatní nebo nad nimi převládat. To se děje i ve světě knih, v němž vzbuzuje obavy skutečnost, že převaha kasovních trháků na pultech supermarketů a především ve výlohách knihkupectví vytlačuje jiné nabízené tituly, které se hůře propagují (Benhamou, 2009, s. 28–29).“

Když feministky v sedmdesátých a osmdesátých letech čelily mezinárodnímu vydavatelskému průmyslu, v němž dominovali muži, stály před podobnými výzvami. Nakonec se nakladatelky, majitelky knihkupectví a spisovatelky spojily, aby se podělily o své dovednosti a spolu vytvořily síť, jež umožňovaly spolu práci na nakladatelské činnosti.

12

V roce 1984 se v Londýně konal První mezinárodní feministický knižní veletrh. Sešly se na něm nakladatelky a spisovatelky z několika kontinentů – a tisíce spisovatelek, čtenářek, překladatelek, nakladatelek, majitelek knihkupectví, knihovnic a mnoho jiných žen se pak v následujícím desetiletí scházely každé dva roky v Oslu, Montrealu, Barceloně, Amsterdamu a Melbourne. Budovaly jsme tak bibliodiverzitu zezdola. Věděly jsme sice, že děláme něco důležitého, ovšem netušily jsme, že se naše prosperující mezinárodní síť brzy rozpadne. Jako feministická autonomní organizace jsme neměly žádnou strukturu, dlouhodobé financování ani žádné administrativní centrum (ironií přitom bylo, že řada našich veletrhů proběhla na místech, kde se brzy poté konaly olympijské hry se svou obří infrastrukturou).

Pořádání mezinárodních feministických knižních veletrhů umožnil rostoucí zájem o feministické psaní a publikování. I ten však brzy podkopalo depolitizované teoretické „zaujímání pozic“ a vznik velkých knižních domů.

V osmdesátých letech se na univerzitách postupně zabydlela postmoderní teorie. Postmodernisté svou pozornost zaměřili na feminismus, lesbickou teorii a radikální analýzy tříd a ras. Brzy jsme místo slov „sexismus“ a „misogynie“ a předsudků na základě sexuální orientace, třídy a rasy slyšeli pojmy „gender“, „queer“, „hybridita“ a „etnizace“. Tato nová slova vyrvala z těla masových sociálních hnutí radikální srdce. Kdo by šel na demonstraci skandovat něco o etnizaci? Nikdo nechce nic vykřikovat ani o genderu. Jaký slogan chcete vymyslet ze slovního spojení „sexuální násilí na základě genderu“, když existuje dost dobré slovo „znásilnění“? Demonstranti chtějí dělat rozruch kvůli nenávisti, útlačku, misogynii a vykořisťování. Ženy provolávají hesla jako

13